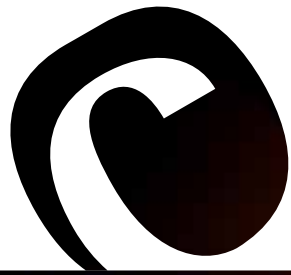

2,00€

núm. 66
abril 2016
abril 2017

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

XIX Premis Culturàlia

10 memòria històrica
**La Marxa de
la Llibertat**

12 activitats del centre cultural
**Conferència
amb Lluís Foix**

14 personatges il·lustres targarins
**Josep M. Segarra
Malla - Homenatge
a Gener Gonzalvo**

Portada 66
Fotografia: Laia Pedrós

Antoni Palou

Editorial

Resistim i millorem...

Entrem a la primavera deixant enrere aquest estrany hivern, Tàrraga resisteix, i el mèrit cal atribuir-lo a la societat civil targarina, autèntica protagonista en primera persona. Els exemples són nombrosos: Agrat, Guixanet, Cinemes Majèstic, l'Esbart Albada, la BAT, Coral Ramon Carnicer, Orfeo Nova Tàrraga i Polifònica de l'Urgell, els Amics de l'Arbre, Paupaterres i molts més, han pres la iniciativa i són capdavanters en les iniciatives culturals targarines. Hem tingut pèrdues importants, ens ha deixat l'arxiver Gener Gonzalvo, un targarí d'adopció que sempre ens ha estimat i que vam recordar en un entranyable acte a l'Arxiu, amb un poema inèdit d'en Raimon Ferrer i Fisas, que reproduïm en aquesta edició, així com l'última col.laboració que ens va lliurar en Gener, dedicada a l'historiador i arxiver Segarra Malla, que també us l'oferim en aquest número. La salut cultural targarina és bona, ho avala l'augment d'assistència a la Temporada Estable de Teatre, el rècord de públic als museus municipals de Tàrraga,

amb la bona feina que s'està fent al Museu de la Mecanització Agrària Cal Trepat; així com la presentació de dos obres supemes: "El retorn dels Bassat" de Vicenç Villatoro, novel·la històrica basada en fets reals, l'epopeia nòmada dels avantpassats jueus del publicista Lluís Bassat, i la biografia del prohoms local Enric de Càrcer i Sobies, de l'historiador i amic de Tàrraga, Josep Maria Planes, que desgrana la trajectòria amb llums i ombres d'un personatge clau en la història de la nostra ciutat, així com la bona temporada del "Tàrraga Sona 2017" i les bones expectatives de la festa major de maig; mèrits que cal reconèixer a la Regidoria de Cultura de la nostra ciutat.

Sembla també que es remou el substrat d'oci i restauració, amb la propera obertura de nous establiments i manteniment de les bones ofertes actuals, que faciliten la vida urbana i social a la nostra vila, amb propostes de qualitat. Resistim i millorem, bones notícies per a tots... 🍷

sumari

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial Resistim i millorem...	3 notícies	4-7 premis culturàlia XIX Premis Culturàlia	8-9 entrevista Antoni Pujol
10-11 memòria històrica La Marxa de la Llibertat	12-13 activitats del centre cultural Conferència amb Lluís Foix	14-15 personatges il·lustres targarins Josep M ^a Segarra Malla - Homenatge Gener Gonzalvo	23 memòria històrica Festa commemorativa del segon aniversari del Centre Cultural
16 signes del temps La revolució de l'església amb el nou Papa Francesc	17-21 rutes Seró Montferri De Montpalau a Briançó	22 la cuina l'agenda del centre cultural	

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

Núm. 66 | abril 2016 - abril 2017

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga

Directora executiva
Roser Torruella

Redacció i correcció
Laia Pedrós

Disseny i publicitat
Cristina Castells

Fotografia
Laia Pedrós
Josep M. Martí Carnicer

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Josep M. Martí Carnicer
Montserrat Florenza

Edició i màrqueting
Informació de Comarques, sl
Av. Catalunya, 65 < Tàrraga
Tel. 973 50 18 78
redaccio@comarquesdeponent.com
www.comarquesdeponent.com

Dipòsit legal: L-1528/98

El GEMA s'activa després de més d'un lustre sense activitat

El Grup d'Ecologia i Medi Ambient (GEMA) de Tàrraga, que es va fundar l'any 1988 a l'entorn del Centre Cultural de Tàrraga, s'ha activat de nou després de més d'un lustre sense activitat.

Una desena de persones es van reunir a la biblioteca de la ciutat a finals de gener per refundar l'entitat, adaptar els estatuts a la nova legislació, nomenar una junta i establir un primer calendari d'activitats. El passat dissabte 4 de febrer va tenir lloc una excursió de descoberta de la finca comunal la Calafa on una quinzena de voluntaris van plantar vint alzines,

tres lledoners i una figuera. S'ha de recordar que la finca de la Calafa és el lloc on aquest col·lectiu va iniciar les seves activitats l'any 1988.

El GEMA va demanar a l'Ajuntament que no actuï de manera agressiva sobre la llera del riu Ondara i que les actuacions que dugui a terme "siguin respectuoses amb el medi ambient". En aquest sentit, a finals de març l'Ajuntament va dur a terme una plantada de vegetació al tram urbà del riu Ondara amb centenars de nous exemplars d'arbres i arbustos, acció va ser consensuada amb el GEMA. 🌱

El Centre Cultural organitza el sopar de Dijous Gras

Més d'un centenar de persones van assistir el passat 23 de febrer al tradicional sopar de Dijous Gras que va tenir lloc a l'Espai MerCAT, organitzat pel Centre Cultural de Tàrraga, amb el qual es donava el tret de sortida a les festes de Carnaval. Com marca la tradició, els comensals van degustar assortit de truites, botifarra d'ou, botifarra negra, coca de llardons i una taronja. El sopar va comptar amb la presència de membres de l'Associació Agrat, entitat que des de fa sis anys organitza el Carnaval a la ciutat.

L'origen del Dijous Gras es vincula a la vida de pagès. En aquell temps, l'estructura social es fonamentava en la comunitat, que sortia en grup al camp per celebrar l'arribada del Carnestoltes tot menjant coca de llardons i botifarra d'ou per berenar. Al febrer, el rebost s'havia buidat força, però quedaven encara llardons (el que resta del llard del porc un cop fregit i extret del seu greix) i botifarres. La qüestió era, doncs, afartar-se d'aliments greixosos per preparar-se per a l'abstinència de la Quaresma. A Catalunya es té constància de la celebració popular del Dijous Gras pels voltants del segle XVII amb la botifarra d'ou com a referent del costumari gastronòmic. 🍷

Foto de família dels homenatjats.

XIX Premis Culturàlia

Text i fotos: Laia Pedrós

El Centre Cultural de Tàrrrega reconeix des de fa 19 anys la tasca social, cívica i cultural realitzada per persones i entitats de la ciutat i de la comarca de l'Urgell. El 2016 es van entregar un total de cinc guardons. L'acte, que va reunir centenars de persones, es va celebrar el dissabte 19 de novembre al Teatre Ateneu de Tàrrrega. L'entrega d'aquests guardons compta amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tàrrrega, el Consell Comarcal de l'Urgell i la Cambra de Comerç.

premis Culturàlia

La figura del guardó és obra de l'artista de forja targari Josep Castellana

El prolífic escriptor Josep Vallverdú va rebre el guardó en la categoria intercomarcal. Vallverdú, nascut a Lleida el 1923, va desgranar part de la seva dilatada trajectòria i va dir que "el coneixement de la terra i de les persones t'ha fet conscient que no pots ser només espectador, que la terra és la pàtria i els homes i les dones són compatriotes que demanen el teu concurs cap a la llibertat de tots". Llicenciat en filologia clàssica, Vallverdú és autor d'una prolífica i diversificada obra, especialment coneguda per les narracions destinades als lectors més joves. L'escriptor va rebre el guardó de mans del regidor Carles Pascual.

Per la seva part, el doctor Agustí Jornet, cap de secció del Servei de Cardiologia de l'Institut Cardiovascular Sant Jordi, va recollir el premi en la categoria de targari fora vila per la seva dilatada trajectòria professional en el món de la medicina. En el seu parlament, va destacar que la medicina, a banda de ser una ciència, també és un exercici cultural, ja que "les persones no només emmalalteixen per factors individuals sinó que també hi tenen a veure factors socioculturals". L'encarregat d'entregar-li el guardó va ser el president de la Cambra de Comerç de Tàrraga, Delfí Robinat.

El Premi Culturàlia a la categoria comarcal va ser per Circuit Urgellenc perquè tot i la crisi del sector cinematogràfic i el repte que suposa la digitalització, l'empresa manté obertes i amb una programació estable sales de cinema en 23 municipis catalans i aragonesos, tres a l'Urgell. El seu gerent, Pere Aumedes, va assegurar que aquest guardó és el resultat de "la constància, el treball i l'esforç de molts anys dedicats al cinema". Aumedes, molt emocionat pel reconeixement, va demanar al públic que vagi al cinema i que gaudeixi la cultura. Aumedes va rebre el premi de mans del vicepresident del Consell Comarcal, Joan Eroles.

L'Associació Agrat fou guardonada amb el premi a l'entitat ja que amb només 5 anys de vida, compta amb més d'un miler de socis i impulsa diferents actes per enriquir la vida cultural i associativa de Tàrraga. Destaca per ser una entitat oberta i plural. Diferents membres d'Agrat es van anar passant

El prolífic escriptor Josep Vallverdú va rebre el guardó en la categoria intercomarcal.

El doctor Agustí Jornet va rebre el premi en la categoria de targari fora vila.

Membres de l'Associació Agrat que van recollir el premi a l'entitat.

premis Culturàlia

El gerent de Circuit Urgellenc, Pere Aumedes, va recollir el guardó comarcal.

el guardó, que va lliurar-los el director dels Premis Culturàlia, Antoni Palou, per donar compte que era de tots. Jaume Ramon va dir que "el premi ens empeny a seguir endavant". Lluís Nadal, per la seva part, va criticar alguns dels entrebanecs que s'han trobat pel camí malgrat que el seu objectiu fos només "participar, sumar i col·laborar". Finalment, el premi a la persona va recaure a Teresa Robert, nascuda a la ciutat l'any 1951 i íntimament lligada a la vida cultural i social de Tàrrrega on ha col·laborat amb un gran nombre d'entitats. El regidor de Cultura, Raül Palacios, va entregar el premi a Robert la qual va dir que "dins aquest guardó hi ha infinitat de cors que bateguen i cares amb noms i cognoms". Robert va explicar que "l'essència de servei de tota la meua trajectòria, el treball en equip i la vida en petit grup ho vaig aprendre al meu estimat Cau".

La gala fou oberta pel president del Centre Cultural, Pep Vall, qui va assegurar que el Centre Cultural sempre ha apostat per repartir, promocionar i donar els valors que mostrava l'escenografia (cultura, humanitat, talent, servei, art, creació...) i "justament els Premis Culturàlia volen ser-ne un exemple i, per tant, els premiats en són una conseqüència". Vall va afegir que "tot i ser valors antics són moderns, ja que ajuden a què hi hagi menys desigualtat i més solidaritat". Per la seva part, el director dels Premis Culturàlia, Antoni Palou, va dir que "el poble que pensa, reflexiona i estudia mai pot ser enganyat". També va destacar dos valors de l'escenari que acollia la gala: 'Trajectòria' i 'Tàrrrega' i va desgranar dels guardonats la

L'activista cultural Teresa Robert va rebre el premi a la persona.

Antoni Palou, director dels Premis Culturàlia.
Pep Vall, president del Centre Cultural.

Fotografia de família dels premiats, autoritats i membres del Centre Cultural.

trajectòria social de Teresa Robert i l'Agrat; la professionalitat de Circuit Urgellenc i del doctor Agustí Jornet i la cultural de Josep Vallverdú. De 'Tàrrrega' va indicar que "la ciutat som tots i aquesta s'ha fet seus els Culturàlia". L'alcaldeessa, Rosa Maria Perelló, va destacar la "valuosa aportació a la societat" de tots els homenatjats, els quals van rebre una figura en bronze realitzada per l'artista de la forja Josep Castellana.

La gala, amb accés lliure per tercer any consecutiu, fou amena i àgil, amb acurats audiovisuals que il·lustraven els mèrits dels homenatjats. La presentació, molt encertada i dinàmica, va anar a càrrec de la comunicadora audiovisual Carolina Tebé i de Llorenç Corbella, aquest últim també es va encarregar de l'escenografia, que va agradar molt. La part musical va arribar del grup local Diga'ls-hi Inquiets, que a ritme de xaranga va fer aixecar el públic en diverses ocasions. Després de la gala, al local de la Societat Ateneu, el restaurant Daus va servir un sopar amb productes de la terra. 🌱

Actuació final dels Diga'ls-hi Inquiets i els presentadors: Carolina Tebé i Llorenç Corbella

El públic va omplir el Teatre Ateneu i va gaudir de la gala.

Antoni Pujol

Text i foto: Laia Pedrós

El president de l'Associació de Cooperació Rural per al Desenvolupament (ACORD), Antoni Pujol, va oferir una xerrada el passat dimarts 17 de gener al local social de la Societat Ateneu de Tàrrrega sobre la cooperació vertical entre agroindústries i explotacions agràries com una de les fórmules per al desenvolupament del canal Segarra-Garrigues. Des d'ACORD promouen aquest model des del 2014 com una solució innovadora i contrastada per afrontar els reptes derivats de la implementació de nous regadius i contribuir a la fixació de la gent al territori. L'objectiu és impulsar la introducció dels cultius de primor identificats (vinya, poma d'altura, pistatxer, olivera i blat de qualitat) a través d'aliances estratègiques entre la pagesia i les agroindústries interessades en aquests productes, sempre amb la visió win-win.

Per què s'ha pensat en la cooperació vertical?

La cooperació vertical entre agroindústries i explotacions agràries és una de les solucions a la problemàtica existent de la no integració/adhesió de regants al Segarra-Garrigues per part d'algunes explotacions agràries, sobretot a la part nord del canal on predominen els cultius extensius i aquests han de fer la transformació de secà a regadiu, fet que difícilment resulta rendible.

Des de quan funciona aquesta cooperació vertical?

Vam començar a impulsar-la fa més de 5 anys. Vull destacar que no es tracta de la clàssica integració de les que habitualment trobem en la ramaderia, com és el cas d'una fàbrica de pinso o una entitat que té llogada l'explotació en qüestió. En aquest cas és un win-win, hi guanyen les dues parts, és a dir, hi guanya tothom.

Actualment existeixen 5 motors del Segarra-Garrigues que són els projectes de cultiu de pomeres amb Fruits de Ponent d'Alcarràs; la doble collita anual per a l'alimentació ramadera amb la Cooperativa d'Ivars d'Urgell; els pistatxos amb el Borges Mediterranean Group de Tàrrega; la vinya de regadiu amb el grup Codorniu i les plantacions de cereals amb la CAG de Guissona. Quins han tingut més èxits?

Aquí hem de parlar de dos vessants. D'una banda les promocións que fan les diferents col·lectivitats perquè els agricultors s'adhereixin al reg, fet que significa que han de sumar un 70%

de signatures, i de l'altra, cal tenir en compte que aquestes signatures van moltes vegades relacionades en quin conreu hi farem.

Al Mas de Colom de Tàrrega hi ha més de mig centenar d'hectàrees de pistatxers (cal apuntar que en aquest cas de moment són regades amb aigua del Canal d'Urgell, ja que hi ha un litigi entre la Comunitat de Regants de l'Alt Urgell, coneguda històricament com el Canalet, i Aigües del Segarra-Garrigues).

Pel que fa a la poma crec que li falta certa maduració en el centres experimentals perquè li cal més qualitat mentre que pel que fa al blat de qualitat, l'any passat es van sembrar mig centenar d'hectàrees i enguany ja en portem unes 200. Això significa que va progressant però ho fa amb precaució i no massa difusió perquè els resultats desitjats es vagin assolint. Un dels casos de major èxit és del pastone, ja hem assolit 14.000 tones d'ensitjat de panís lletós i realment ha funcionat molt bé.

Per què es va decidir apostar per la cooperació vertical?

De fet no ens hem inventat res, un estudi de la Universitat de Saragossa sobre els 'Riegos del Alto Aragón', de fa ja ben bé uns 8 anys, detectava clarament que un dels principals problemes que tenia l'adhesió al reg era la falta de col·laboració entre la indústria agroalimentària i la pagesia.

Aquí, amb el canal Segarra-Garrigues, intentem subsanar això. Així doncs, la cooperació vertical és una solució que posem a l'abast dels agricultors que vulguin apostar per introduir-se en el reg del Segarra-Garrigues.

La imatge

El president del Centre Cultural, Pep Vall, conversant amb un caçador pocs dies després del brutal assassinat de dos Agents Rurals per part d'un caçador.

Pep Vall a primer pla explicant a Cervera com va viure la marxa de la llibertat.

La Marxa de la Llibertat

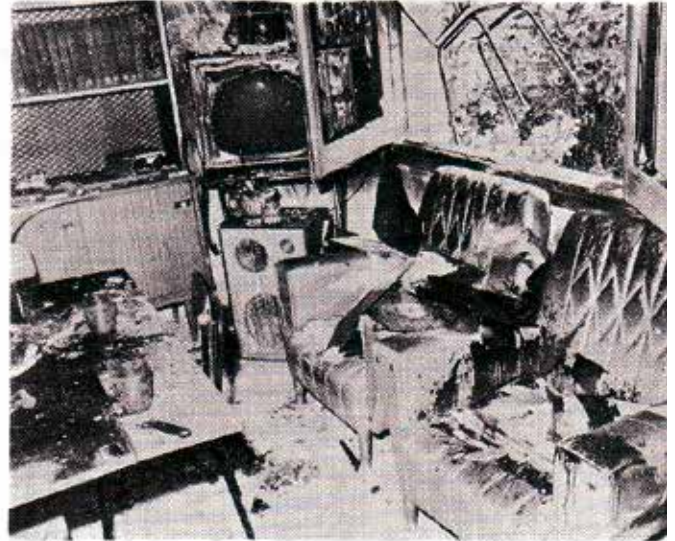
Text: Laia Pedrós
Fotos: Xavier Santesmasses i Nova Tàrrrega

Parlem amb un dels principals testimonis del pas de la comitiva per Tàrrrega, en Pep Vall

Sota el lema 'Poble català, posa't a caminar', l'estiu del 1976 (entre el 4 de juliol i el 12 de setembre), l'any passat va fer just 40 anys, centenars de joves antifranquistes van participar en un conjunt de marxes pacífiques (anomenades columnes) que van recórrer els Països Catalans per demanar les llibertats del país. Coneguda amb el nom de la Marxa de la Llibertat, aquesta va començar des de diferents punts del país com la Sénia, Oliana, l'Escala, Esterri d'Àneu i Girona, a banda d'altres

que venien de la Catalunya Nord i del País Valencià. Reclamaven l'ens unitari que des del 1971 es va alçar per cridar 'Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia'. La campanya a favor de l'amnistia llançada el Nadal del 1975 per l'associació catòlica progressista Pax Christi va ser l'últim impuls d'una mobilització cívica que va posar l'objectiu en la vigília de la Diada de 1976. La Marxa de la Llibertat volia congregar-se el 10 de setembre al monestir de Poblet, símbol de la Catalunya sobirana,

després de dos mesos recorrent el país i passant per més de 300 pobles. Al monestir de Poblet van arribar centenars de persones, malgrat la prohibició de les autoritats franquistes i el gran desplegament de la Guàrdia Civil per evitar que aquella iniciativa fos un èxit. L'endemà, a Sant Boi de Llobregat, tindria lloc la Diada Llegendària del 76. La Marxa de la Llibertat va començar vuit mesos després de la mort de Franco i va coincidir amb la presa de possessió d'Adolfo Suárez com a nou

Dos aspectes de la sala-menjador de la casa de Pep Vall, després d'haver estat incendiada. El grup vandàlic, però, es va emportar, abans, el tocadiscos i un ampli- ficador. Per sort, Vall va arribar a temps d'evitar que el foc s'estengués a la resta de la casa, si bé tota va quedar afectada pel fum.

president del govern. Tot i que el ministre de Governació, Manuel Fraga Iribarne, havia prohibit les marxes, es va decidir no acatar la prohibició i dur a terme l'acció. La Marxa de la Llibertat va ser, doncs, el primer desafiament a la prohibició i a la Guàrdia Civil. La Marxa de la Llibertat va ser el referent de la Transició a molts pobles i comarques.

La Marxa de la Llibertat va passar també per Tàrrrega on un dels seus principals afectats va ser el president del Centre Cultural, Pep Vall, qui recorda que el 3 de setembre de 1976 un grup de joves va arribar a la ciutat i "jo mateix, a petició d'un dels organitzadors de la marxa, el Josep Castellà, vaig donar allotjament a una quinzena de joves". Aquests, segons Vall, acostumaven a allotjar-se en masies o indrets aïllats de les ciutats i pobles. Vall recorda que "es van posar al jardí de casa a tocar la guitarra i a menjar pastissos, com si fossin en una masia ja que es pensaven que allí no els veien". Vall però revela que "a mi la Guàrdia Civil ja em tenia fitxat perquè era un activista democràtic i formava part del partit clandestí Convergència Socialista".

Vall recorda que "la plaça del Carme es va omplir de guàrdies civils, n'hi havia 25 o 30 que patrullaven, la gent volia saber que passava i es va congregar al Pati on els guàrdies civils els demanaven que circules-

sin i llavors tothom va començar a fer tombs pel Pati". "Nosaltres vam anar a fer un beure a l'Ateneu amb alguns dels participants a la Marxa que s'allotjaven a casa meua i al sortir, uns altres ens van envoltar i ens van atacar, portaven barres de ferro i cadenes" apunta Vall qui assegura que "a un dels participants a la marxa van pegar-li força cops, van haver de posar-li fins a 28 punts al cap". Afegeix que "els altres vam escapar amb el cotxe i vam començar a donar tombs per Tàrrrega perquè no localitzàvem un noi que procedia de Vic. Vam anar cap a casa per a veure si estava allí i llavors vam constatar que els altres, abans de venir a l'Ateneu, havien passat per casa i l'havien incendiat". Segons Vall, "la casa estava plena de fum". Per sort van poder apagar el foc abans que s'estengués per tota la casa, tot i això Vall va haver de reformar-la. Vall agraeix el suport que va rebre per part dels veïns de la ciutat. Recorda que l'endemà dels fets uns joves van ajudar-lo a treure tot el que s'havia calcinat. També va rebre una visita per expressar-li la seva solidaritat de la llavors junta del Centre Comarcal de Cultura, entitat que s'ha transformat en el Centre Cultural de Tàrrrega i que presideix actualment ell mateix. Pep Vall explica que va posar una denúncia als jutjats de Cervera però "em van dir que si no hi havia testi-

monis, no podíem fer-hi res".

Com a mostra de suport a Pep Vall, uns 350 veïns de Tàrrrega i poblacions de les comarques veïnes van signar una carta dirigida al Governador Civil de la província i que va publicar el setmanari local Nova Tàrrrega.

"Excm. Sr. Governador Civil de Lleida.

Els sota signants, residents a Tàrrrega i comarques veïnes, després dels fets inqualificables de la nit del divendres, 3 pp, en què actuà un grup terrorista en aquesta població, agredint varis ciutadans i causant, a un d'ells ferides de consideració, a més d'incendiar l'habitatge d'un altre ciutadà targari, fem constar la nostra enèrgica protesta contra l'actuació d'aquest grup vandàlic i exigim que, per part de les autoritats, es faci tot el possible perquè els autors siguin portats davant la justícia, aplicant-los el pes de la Llei a fi que serveixi d'exemplaritat en evitació de fets que, com el que està commovent i indignant tota l'opinió pública d'aquestes contrades, es puguin repetir, obstaculitzant la convivència que fa falta per arribar a establir en el nostre país l'autèntic règim democràtic a què el poble aspira.

Tàrrrega, a 5 de setembre de 1976"

a ctivitats de centre cultural

Text: Antoni Palou
Fotos: Josep Maria Martí Carnicer

Conferència amb Lluís Foix

"El món després de les eleccions americanes"

El dissabte 26 de novembre de 2016, el Centre Cultural de Tàrraga amb la col·laboració de la Societat Ateneu, van organitzar una conferència que fou impartida pel prestigiós periodista Lluís Foix, que versà sobre "el món després de les eleccions americanes" a la sala social de l'estatge; la iniciativa fou molt ben acollida omplint de gom a gom la totalitat del recinte.

L'acte fou obert pel president de la Societat Ateneu, Antoni Tàpies; la presentació de l'acte fou a càrrec del president del Centre Cultural, Pep Vall; i la presentació del ponent fou a càrrec d'Antoni Palou.

El periodista Lluís Foix centrà la seva conferència en l'engany, trampa o mentida a la campanya electoral de Donald Trump, aquesta "post veritat" (l'important no és la veritat sinó l'embolcall o aparença de realitat) que ha estat decisiva en la victòria electoral, molts més factors hi van influir: Hillary Clinton representava l'*establishment*", Donald Trump es va atribuir la representació popular, l'empresari contra l'*establishment*", la connexió amb les classes populars que desconfien de la classe política, la lluita contra les elits, la victòria de l'home "blanc", que en conjunt, els definí com a factors decisius perquè Trump assolís la Presidència dels EUA.

A continuació, Lluís Foix va anar desgranant moltes idees i factors que permeten entendre la victòria electoral de Trump, i que ens permetran interpretar el dia després del mandat Trump, i que els resumeixo a continuació:

- En paraules d'Orwell, "1984" hi ha un "gran hermano" que ho

controla tot: Google.

- La globalització, malgrat suposar un gran avanç en mitjans de telecomunicació i progrés, ha incrementat enormement les desigualtats socials; no suposa necessàriament la fi del món, però sí que suposarà un món nou.

- Trump promocionarà obra pública als EUA, foment interior de les infraestructures, qui ho va fer abans amb contundència?... Hitler en els anys 30 del segle passat.

- Els americans que no viuen ni a la costa oest, ni a la costa est, sinó a l'interior, tenen el mateix sou que als anys 70, són víctimes necessàries d'aquest populisme de Trump, i decisius, ja que alguns estats han decantat el resultat, malgrat guanyar Hillary Clinton en vots totals.

- Paral·lelisme de Trump amb Berlusconi: Populista, empresari, maltracte del sexe femení...

- Mitjans de comunicació actuals: Poca influència de la premsa escrita i contundència de les tertúlies, platós de televisió, informació directa als mòbils, twitter, facebook, que en suma han permès la victòria contra tot pronòstic, això explica que postures totalment oposades a Trump, com les del prestigiós rotatiu "New York Times", que va iniciar una guerra directa contra ell, no hagin influït en el resultat.

- Campanya electoral de Trump: Menysteniment pels immigrants, per les dones, mentides, mur de Mèxic, processament penal de la seva rival a la Presidència.... Malgrat no fer-ho bé, és directe i amb un llenguatge clar, que és que la gent ara vol i valora, malgrat ser tot fals, post veritat. Foix pronostica més

guanyats populistes a les eleccions de França (primàries de la dreta de diumenge 27 novembre, Fillon), Itàlia (referèndum Renzi, 4 desembre), i les properes a Àustria i Hongria; aquesta "post veritat" s'aprofita del gran desconcert ideològic actualment a Occident.

- La victòria de Donald Trump, és l'última batalla guanyada per l'home blanc a EUA, on la immigració comença a alterar la composició social i electoral, albira que també passarà a Europa (explicà a tall d'anècdota, que en la campanya electoral del President Reagan, que va cobrir com a periodista, en conversa-tertúlia amb un xerif d'un poble de l'Amèrica interior, li va dir: Per què es pensa vostè que la seu del President li diuen la "Casa Blanca"...).

- La victòria de Trump es girarà contra Europa, compara l'actual situació amb l'existent a la Conferència de Yalta de 1945, ara Trump i Putin es volen tornar a repartir el pastís europeu, refent una nova Europa, i això és una mala notícia per al projecte europeu. La victòria de Trump ha espantat als països bàltics: Letònia, Estònia i Lituània, Rússia ha de recuperar el paper perdut, necessita sortir al Mar: Per baix, Crimea, per dalt: Bàltic, controls que Rússia va perdre i ara Putin no els accepta i els vol recuperar, aliat amb Trump. Brussel·les no reacciona, a la UE hi ha manca de lideratge i això serà aprofitat per Trump i Putin.

- Pot afectar decisivament a la idea occidental i europea, el que ha tingut més mèrit de l'uropeisme del s. XX és l'absència de guerres des de 1945, la UE ens ha protegit decisivament, i afirma amb contundència que aquest impàs de desgovern a Espanya els últims 9 mesos, sense la protecció de la UE, ha contingut i frenat moltes reaccions i iniciatives, cal ser doncs, europeista, sense dubtar-ho.

- Els canvis socials que imposa la globalització no necessàriament han de ser dolents, han d'acceptar-se i adaptar-se a les realitats existents.

Conclou, no obstant, que el poder econòmic i les institucions americanes són més fortes que un President, i que en el futur,

podríem veure per primera vegada a EUA un "impeachment" que podria apartar Trump de la Presidència, però al mateix temps, recorda que Nixon, abans de sotmetre's a aquest procés, va dimitir... En definitiva, hi haurà canvis, que poden ser decisius però no necessàriament perversos, ja que els poders econòmics i les institucions americanes tenen el seu pes, i Trump, com a bon empresari que és, ho captarà immediatament.

Hem intentat sintetitzar el contingut de la conferència, reflectint les idees i impressions que Foix va anar desgranant, mostrant així el realisme i optimisme, si bé inicialment negat aquest segon pel ponent, posteriorment, ha estat referendat per les seves paraules.

En fi, de nou una nit cultural molt interessant, podent conèixer de primera mà, l'opinió d'una persona que sempre ha copsat la realitat des de la seva ploma periodística, en primera línia, opinió sempre encertada i persona molt estimada a Tàrraga.

p

ersonatges il·lustres targarins

Text: Gener Gonzalvo
 exdirector de l'Arxiu de Tàrrrega
 Fotografia: Arxiu Comarcal de l'Urgell

Josep M. Segarra Malla
 (Ivars d'Urgell, 1910 - Tàrrrega, 1989)

Arxivers en temps difícils

Dedicuem un homenatge pòstum a l'autor d'aquesta secció, Gener Gonzalvo Bou, que va morir a finals de gener de forma inesperada i a l'edat de 58 anys. Aquest va ser el darrer article que va publicar a la nostra revista:

A partir del 1939, acabada la Guerra Civil, totes les estructures d'arxius de la Generalitat van quedar desmantellades. Infraestructures importants, com l'Arxiu la Corona d'Aragó, o els arxius provincials, van ser ocupades, o bé per castellans, o bé per catalans afins al règim.

Però la capacitat de resistència en situacions adverses, sempre ha donat símptomes de mantenir viu el país. En el camp dels arxius i la recerca també va ésser així. Anant curant ferides, a poc a poc, així professionals o amateurs, que s'oferiren als ajuntaments a

tenir cura dels arxius de la ciutat, sovint sense percebre pecuni a canvi. La gran majoria de consistoris accediren, perquè tenir una persona que vetllés per la història de la vila, era una garantia i una tranquil·litat. Molts d'aquests arxivers eren també gent de recerca històrica, i solien publicar llibres, articles o eren col·laboradors assidus en les revistes locals.

A Tàrrrega, aquestes funcions les cobrí durant molts anys en Josep M. Segarra Malla (el seu germà P. Irineu Segarra, monjo de Montserrat, fou durant una llarga etapa el director de la cèlebre Escolania).

Segarra Malla estudià als maristes de Lleida, on féu el comerç. Durant cinc anys féu de pagès a casa seva, fins que guanyà unes oposicions a l'Ajuntament de Barcelona, on fou destinat al Servei d'Estadística, plaça que ocupà des del 1933 fins al 1945.

El casament el portà a Tàrrrega, tot treballant al comerç familiar.

En la vida social i cultural, aviat entra a l'Orfeó Nova Tàrrrega, vinculat a Acció Catòlica, fou un dels membres fundadors de la Benèfica Agrupació Teatral, i del Centre Comarcal de Cultura, on es vinculà a homes de cultura com Joan Tous i Sanabra i Ramon Novell i Andreu. L'any 1968 fou nomenat arxiver municipal, i ocupà una plaça de regidor, del 1967 fins al 1979.

A Tàrrrega escrigué gairebé un centenar d'articles. Féu alguns opuscles. Vegem-ne alguns exemples:

- Recull d'episodis d'història targarina, des del s.XI al XX, Tàrrrega, 1973.
- Petita història de l'aigua potable, Tàrrrega, 1975.
- Petita història de la Casa de la Paeria de Tàrrrega, Tàrrrega, 1976.
- Carrers i curiositats de la Tàrrrega antiga, Tàrrrega, 1979.

Sens dubte, l'obra cimera de Segarra Malla foren els tres gruixuts volums de la seva Història de Tàrrrega, als quals els hi dedicà un gran esforç. El primer volum ocupa del s. XI al XVI, amb pròleg de Joan Novell i Balagueró. El volum II (segles XVI-XVIII), de Josep M. Planes i Closa. Finalment, el volum III (segles XVIII-XX), l'acompanyà un pròleg nostre.

Diriem que hi ha una altra virtut, molt important en la persona de Segarra Malla: La seva permanent presència a l'arxiu feia que en garantís la seguretat i la custòdia, i que cap estrany fes cap acció il·lícita. Fou aquesta una funció assumida per molts erudits d'arreu de Catalunya, i d'aquí el nostre agraïment a les persones com Segarra Malla, que ens han llegat fins ara el patrimoni documental, ara que ja fa anys que tenim una moderna xarxa d'arxius comarcals, i bons professionals al capdavant. Tàrrrega, doncs, ha d'estar agraïda a Josep M. Segarra Malla, i no l'ha d'oblidar mai.

Voldria acabar aquest article tan seriós –com ho era ell, però sempre atent, i disposat a ajudar a tothom, un home religiós sense fanatisme, amb una gran bonhomia- amb dos llegendes que envoltaven d'ironia la seva persona. La més popular era que a la botiga de gorres del carrer Sta. Anna, tenia fama d'un caràcter militar de "ordeno y mando". Com que l'ambient era massa autoritari, el refugi del Sr. Segarra Malla, era precisament les dependències de l'arxiu municipal.

La segona. Quan a l'arribar a Tàrrrega, vam pujar al pis de les dependències de l'arxiu, vaig patir un cert ensurt. Les lleixes principals eren llargues, però amb poc espai. Em van presentar el Sr. Segarra, i ja em vaig adonar del seu estat feble i malaltís. I advertit com estava, a la taula principal hi lluirà una lluent calavera. Aquest símbol, més propi de l'obscurantisme castellà, un cop va finir els seus dies, fou portada amb tots els respectes, al cementiri municipal, el seu lloc.

Tàrrrega va homenatjar el passat 11 de febrer a títol pòstum la figura de l'historiador i arxiver Gener Gonzalvo i Bou. El teixit cultural i associatiu de la ciutat es va aplegar a l'Arxiu Comarcal de l'Urgell per retre tribut a qui va impulsar nombroses obres de recerca documental vinculades al territori. Fou una trobada emotiva amb familiars, amics i representants institucionals, els quals van glossar la trajectòria personal i professional de Gonzalvo.

Entre els participants figurava Raimon Ferrer de qui reproduïm el seu parlament.

GENER GONZALVO I BOU

Fa molts anys un cronista d'aquesta ciutat em parlà de la total extinció de la campana dels perduts. Una campana de toc seré i espaiat que s'infiltrava en la boira ajudant a trobar el camí de casa, el refugi.

Aquests dies he estat pensant que en Gener era, ben bé, com aquest antic so gentil. Bona part del seu viure estigué ben a la vora de campanes targarines com la Signou o la seva estimada Bou, però ell sempre preferí ser campana mundana com les Deu, la Lladre o l'Esquellot, ben a prop del poble i amb un toc inevitablement, indefectiblement, afinat. Era fet amb el mateix bronze de les de Ripoll, amb la catalanitat verdagueriana de les de San Martí de Canigó i Sant Miquel de Cuixà, amb l'àlber recolliment de les de Santa Maria de Poblet o amb el coral cosmopolitisme de les de la catedral de Barcelona. Resultava doncs, un tenaç batall de força que en el seu repic tothora treia un personal i sensible so de cultura i civilitat. Però ben a poc a poc, quasi sense adonar-se'n, un dia el perdre se li va anar barrejant amb l'estar perdut.

Tots perdem i també tots ens hem perdut alguna vegada a la vida, és llavors que cal fer el cor fort, però ell no en sabia pas i, a més, ho sabia. Tenia el cor solar, saborós com les merengues amb torrada avellana que feia, en Jenaro, el seu pare. Melangiós i estelat com les balades de Chopin que aprengué a redós del piano de mans de, la Maria, la seva dolça mare. "És l'amistat, bon amic meu, el que més valoro d'aquesta vida", escrigué. Aquest cor romàntic, tan en les seves delicioses calmes com en les més cruels tempestes de malastrugança, sempre va ser ple dels estimats, de multitud de fets vitals que compartia i alhora tossudament atresorava inesborrables: Carme, Eulàlia, Jordi, Frederic, Eusebi, Eduard, Albert, Agustí, Alexandre, Maur, Paul, Flocel, Jaume, Joaquim, Miquel Àngel, Joan, Josep, Francesc, Francesca, Vicent, Oriol, Elisa, Xavier ... i tants d'altres.

Sembla, em diuen, que l'hem perdut. No, no, anem errats...ara els perduts som tots nosaltres! No senti el seu toc, el seu senyal en la boira?

La revolució de l'església amb el nou Papa Francesc

Text i Fotografia: Redacció

Biografia

Francesc (Buenos Aires, 1936), nascut com a Jorge Mario Bergoglio, és el 266è Papa de l'Església Catòlica, el primer no europeu des de l'any 741 i el primer castellanoparlant. Va resultar elegit el 13 de març de 2013, després de la renúncia al càrrec de Benet XVI. Exercia d'arquebisbe de Buenos Aires des del 1998, i fou ordenat cardenal el 2001. Va escollir el seu nom papal en honor a Francesc d'Assís, que es va caracteritzar per la seva entrega als pobres i la seva humilitat extrema.

Una Església oberta i missionera, una renovació espiritual i estructural de la mateixa i el retorn a l'essència de l'Evangeli, són els eixos de l'Exhortació Apostòlica, titulada *Evangelii Gaudium* (L'Alegria de l'Evangeli) escrita pel papa Francesc i publicada el passat mes de novembre. Un document de 142 pàgines és el primer text

d'envergadura del pontificat de Francesc en què el Papa descriu el Full de Ruta del que desitja que sigui l'Església Catòlica.

El Papa Francesc prefereix una Església "accidentada i ferida per sortir al carrer que a una malalta per estar tancada i aferrada a les seves comoditats". El pontífex demana que l'Església tingui "els temples amb les portes obertes" a tot arreu perquè el que busca a Déu no es trobi "amb la fredor de les portes tancades".

El Papa tanca a les dones la possibilitat de sacerdoci, però considera "que han de tenir més espai i una presència més incisiva" a l'Església catòlica. Sosté a més que "l'Eucaristia no és un premi per als perfectes sinó un generós remei i un aliment per als febles, perquè els que busquin a Jesús el troben", en referència bàsicament als divorciats casats. Així mateix, Francesc critica l'Església que viu per a si mateixa, "fosca", fidel a cert estil catòlic del passat, que se sent superior als altres, "sense preocupar-se

"Vull una Església pobre i per als pobres"

que l'Evangeli tingui una real inserció en les necessitats de la gent". A més, fa una crida per al cessament de les guerres internes

en la comunitat eclesial: "A qui volem evangelitzar amb aquests comportaments?".

En aquest mateix text, Francesc parla dels pobres: "Per a l'Església l'opció dels pobres és una categoria teològica, abans que sociològica". "Per això vull una Església pobre per als pobres. Ells tenen molt a ensenyar-nos" i afirma que "mentre no es resolguin els problemes dels pobres, no es resoldran els problemes del món". El Papa denuncia l'actual sistema econòmic, que considera "no només injust en l'arrel" sinó que "mata" perquè predomina la llei del més fort.

El Papa també dirigeix una mirada "molt especial" al poble jueu: "El diàleg i l'amistat amb els fills d'Israel són part de la vida" dels catòlics ja que "els fills d'Israel són part de la vida dels deixebles de Jesús".

Descobertes de l'entorn: Seró (18 d'octubre de 2015)

Text i fotos:
Antoni Palou Català

Tardor, gaudim encara d'aquesta bonança que es perllonga malgrat no correspondre al que pertocaria climàticament, però com que ara tot està alterat, el temps també se suma a aquest desconcert general, com un més. Avui ens desplaçem a la veïna comarca de la Noguera, molt a prop de l'Urgell septentrional: A Seró. Enfilem la C-14 i sense entrar a Artesa, ens desviem a la dreta cap a Seró. Donem un tomb per aquesta reclosa vila, amb carrers costeruts i escales molt ben alineades, fins dalt al castell, on esmorzem. De baixada, ens espera a l'Espai Transmissor, el qui serà el nostre guia avui, en Joan Ramon Canyellas. Ens rep en aquest magnífic espai, premi FAD d'Arquitectura el 2013. És una obra original, de maó vist i amb materials reciclats, paradigma del low cost de la construcció, amb idees originals i transgressores; alberga el museu del Túmul Megalític de Seró que visitarem més tard. Prenem els vehicles i ens desplaçem cap a dos indrets històrics de la zona: El primer, la Torre del Cargol, també anomenada de "Dàdila", la trobem sortint de Seró. Anar-hi no és fàcil, cal prendre la C-14 direcció Andorra i passat el poble del Gos, cal trencar cap a l'esquerra, seguint l'indicador de "La Força". Més amunt, arribem a una antiga masia, avui casa de colònies, i abans d'entrar al petit nucli de La Força, ens desviem a l'esquerra per un camí de terra. A uns 500 metres deixem els vehicles en un petit bosquet, seguim el camí que ens durà cap a la Torre. Les vistes són esplèndides (forma part d'aquest entramat de torres de guaita: Almenara, Manresana, Vallferosa..., pròpies d'aquesta antiga terra de frontera amb el món musulmà). La Torre del Cargol és romànica (s XI), de planta quadrada però de forma circular, ferida amb esquerdes verticals. Es manté miraculosament en peu, per les actuacions de manteniment. Pel davant es veu sencera, però quan la voltes, per darrere, només en queda la meitat, està tota esberlada però continua ferma i impertèrrita, sobirana, sense renunciar a les seves arrels, vigilant encara aquesta terra de frontera. Tornem enrere cap a La Força, i ens desviem cap a la dreta, una pista forestal que ens durà fins a Sant Miquel de Grialó; deixem els vehicles en

Sant Miquel de Grialó S. XI - La Força.

un camp no llaurat, el voregem i ens endinsem per un estret sender de sotabosc, amb matolls: Molt romani, espigol i boix. El caminet és del tot irregular, tan aviat és pla com de sobte, costerut, amb roques que cal remuntar. Arribem a Sant Miquel de Grialó, una capella romànica meravellosa, en runes també, que solitària, dalt del turó de Grialó, domina el pas del riu Segre, a la vora de Collderat. Datada el 1056, té una semi derruïda volta de canó, acabada amb un absis semicircular en la cara nord, acollidora i senzilla, una joia. Trobem una cisterna rectangular tallada directament a la roca viva més enllà, que forma part de les restes del castell, del que encara en queda una torre d'uns deu metres d'alçada, i també una altra -però elèctrica- que trenca bruscament l'entorn en interposar-se enmig de les dues joies monumentals. Desfem el camí i tornem cap a Seró, on visitem el museu. L'espai que l'alberga és fenomenal, els materials emprats, autèntics i sense revestir, ens donen proximitat i acolliment al mateix temps; ens agrada molt el recorregut, i ens sorprèn el megàlit d'una alçada considerable, així com la decoració esculpida a les lloses, en aquest conjunt d'estàtues-menhirs descobertes als Reguers de Seró, en els treballs de construcció del canal Segarra-Garrigues, i que ens situen en el

Torre del Cargol S. XI - La Força amb tots.

món megalític, tan llunyà dels convulsos temps actuals.

La descoberta d'avui ha estat diferent, ens ha permès descobrir joies arquitectòniques amagades dins els camps de blat i matolls, testimonis de temps anteriors, on la conquesta de l'espai i la defensa del territori eren eines de supervivència que formen part del nostre ric i desconegut entorn que tenim tan proper.

Montferri (15 de novembre de 2015)

Text: Antoni Palou Català
Fotografies: Josep M. Martí Carnicer

Interior del Santuari de la Mare de Déu de Montserrat de Montgarri.

Semblava una excusa per sortir de la boira, el sol no ens havia visitat feia més de dues setmanes i per tant, quina millor opció que anar-lo a cercar?

A Belltall ja el vam trobar de camí cap a Montferri, un petit municipi de l'Alt Camp, que amaga un tresor. Després de desviar-nos pel Pla de Santa Maria seguint la carretera vella en direcció cap al Vendrell, hi arribem. No té més d'un centenar d'habitants, situada a mig camí de Valls, Santes Creus i Vila-rodona. Fins al 1917 fou coneguda com a Puigtinyós, manllevant-lo de l'antic terme i castell de Montferri. Donem un tomb pels seus carrers, en destaca l'església parroquial de Sant Bartomeu, i la llera del riu Gaià, situada al sud del poble, a la qual accedim després de recórrer una pista de terra que surt del camí dels horts; es troba tota inundada i encara es recupera dels estralls de les riuades de principis de novembre -que també vam sofrir a Tàrrrega i voltants-. Hem de girar cua enrere, ja que el

Porta d'entrada al santuari.

Interior del santuari des del cambril de la Verge.

Cúpula del santuari.

-com no podia ser d'altra manera- cap a Montserrat; l'edifici ens recorda les emblemàtiques muntanyes, és de forma poligonal, amb triangles de variades proporcions, tot blanc de fora i amb un estrall de colors per dins, amb una curiositat: Al seu interior no hi ha cap paret, ja que tota l'estructura està formada per arcs parabòlics, catenaris. El temple està coronat amb una cúpula de 33 metres d'alçada, on hi ha una creu cimera giratòria de ferro; l'interior és un joc de llums i colors que l'il·luminen amb una inusitada potència cromàtica, aquest solejat dia de tardor-hivern; dins, hi ha un cambril de planta poligonal, amb dues escales per l'esquerra i la dreta, on es pot venerar la nostra estimada verge i patrona del nostre país; el trespol del camerí està sostingut per un encreuament d'arcs d'inspiració mossàrab, que forma una estrella ovalada de vuit puntes. Fora, anem a la cova, i al campanar, que està separat del santuari, el qual fou declarat bé cultural d'interès nacional. Tornem cap a Montferri, on ens esperen a una visita guiada a les caves Vives-Ambrós; ens expliquen l'interessant procés d'elaboració del cava, amb criances de dos a sis anys; anem a dinar a la Fonda Mas Pagès a Rodonyà.

La descoberta d'avui ha estat insòlita, el santuari modernista de Jujol enmig del no-res, atrevit, original, i bastit només amb l'esforç dels montferrencs, d'una bellesa indubiada, és una mostra més del caràcter ferm de la gent del nostre país i que contra tot pronòstic, descobrim que encara és possible crear patrimoni en els temps actuals. 🌐

camí està tallat pels aiguats. Tornem a Montferri, travessem de nou el poble i sortim pel camí del nord. Ens dirigim per un petit corriol cap a un turó que alberga la joia d'aquesta desconeguda vila: El santuari de la Mare de Déu de Montserrat, obra de l'arquitecte modernista Josep Maria Jujol, deixeble de Gaudí. A tots ens

deixa bocabadats, és una construcció atrevida, una petita joia modernista que es va començar a construir el 1925, però que va quedar paralyzada fins al 1987, i després d'un llarg sacrifici de 12 anys, seguint escrupolosament els planells de Jujol, el 1999 es va finalitzar. La planta té forma de vaixell, orientat

De Montpalau a Briançó (17 de gener de 2016)

Vall d'Ondara venint de Montpalau.

Diumenge gelat tal com pertoca en ple hivern, molt fred; sortim amb sol de la ciutat, el nostre destí: De nou la comarca veïna, la Segarra que tant ens agrada. Arribem a Montpalau, situat a 1 km de Vergós, a la carretera de Les Oluges a Sant Guim. La boira i el fred són els hostes que ens acullen a Montpalau, una petita vila segarrenca, agregat de Ribera d'Ondara, amb gairebé 20 habitants. És medieval, antiga vila closa i dominada per una sola casa, Cal Vidal, gran casal d'origen antic i que es projecta per tot el poble, amb portals interiors, voltes i escales, on pots accedir als diferents nivells de la casa, amb diversos fronts i molt ben con-

servada; així ho podem veure i també ens ho explica en Ramon Felip, veí del poble, referint que era la casa natal de Ramon Vidal, fundador de la Cooperativa Comarcal de Cervera coneguda pel "Sindicat", recordant que a Cervera se l'estimaven molt. Sortim pel vessant sud del poble, el camí s'enfila molt amunt, i a dalt, anem planejant pels camps d'ordi, civada i blat, verds i alhora secs a causa de les poques pluges d'aquest hivern. Pel camí trobem una alzina centenària que projecta la seva ombra damunt una cabana, l'aixopluga perfectament, i alhora ens convida a gaudir una estona sota la seva ombra, en aquest bell paratge; seguim el camí, i de sobte, iniciant una

forta baixada, se'ns presenta davant, panoràmicament, tota la vall d'Ondara, tapissada de verd intens i saltejada amb alzines, roures i pins estratègicament disposats; el camí va baixant, i ben aviat arribem a Mas Claret, un oasi en plena vall i que presenta dos vessants malauradament antagònics: Fou antiga residència dels Claretians i escenari d'un tràgic succés integrat en la memòria històrica de la guerra civil. Als anys 20 del segle passat, era el Mas d'En Toni, i els claretians instal·lats a la Universitat de Cervera la van comprar, juntament amb les terres de la finca, albergant fins a 200 claretians entre capellans i professors. Als anys 30 van ampliar la casa i els

Text i fotografies:
Antoni Palou Català

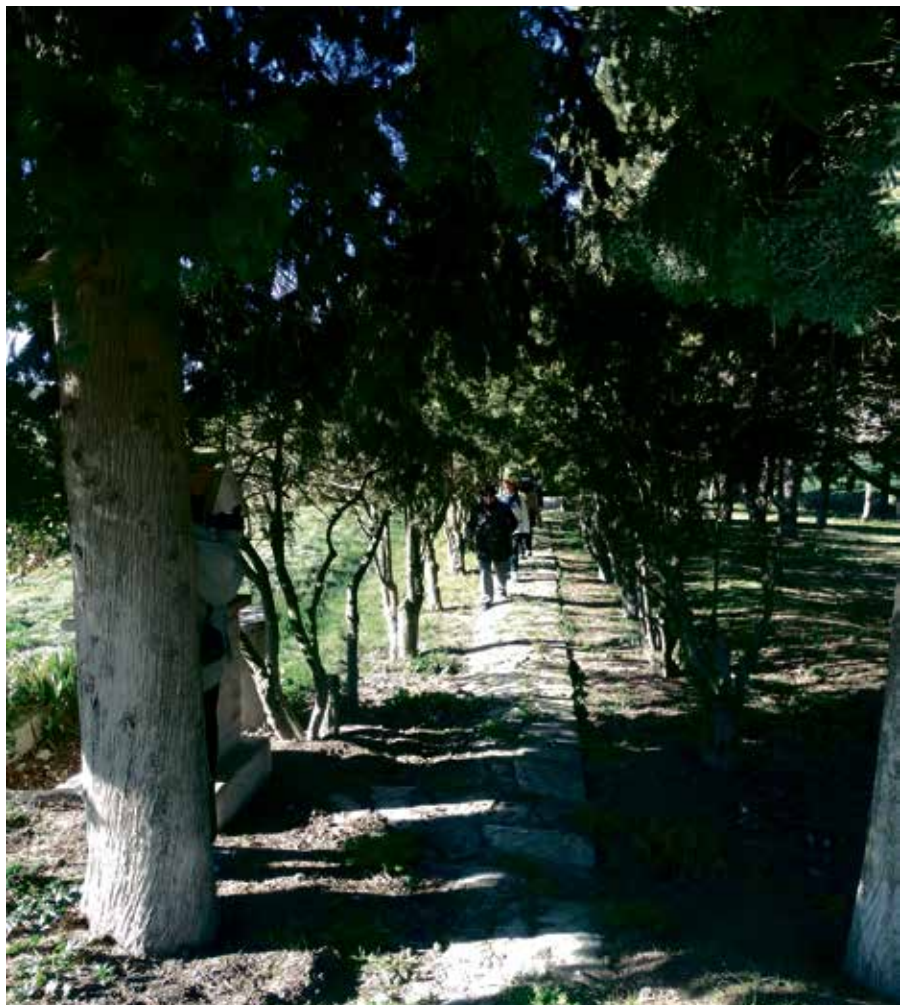
conreus, la primitiva casa rectangular es destinà a espai de convivència dels residents, i la part ampliada, a casa de salut; s'incorporarien després granges i coberts que configuraren l'actual estructura del mas. Però aquest oasi de pins, pollancre i xiprers fou torbat violentament a la guerra civil, quan els claretians foren expulsats de la Universitat de Cervera i molts es refugiaren al mas, per poder continuar amb la cura dels ancians i malalts; el mas fou expropiat pel comitè revolucionari de Cervera, fent treballar les terres als claretians. Acabada la collita, a l'octubre del 36, els van reunir a tots i els van afusellar; l'actual espai els recorda, on ara només hi ha vida, abans hi va haver dolor, un temps per a la reconciliació, però recordant alhora el fets pretèrits.

Sortim pel túnel arbrat de xiprers per un camí de terra cap a la carretera fins a arribar a un encreuament que ens indica Briançó a 760 metres. És un petit poble murallat que alberga no més de 7 cases, un petit pessebre instaurat dalt d'un turó, amb voltes, contraforts i antigues construccions que sostenen les fortificacions; el voltem per baix i després pugem cap dalt, uns veïns ens expliquen la història del llogaret, de les seves petites places, eixides i raconets; en destaca la petita església de Sant Salvador, i l'antic castell, avui casa senyorial, documentat al s. XII. Després, amb els vehicles, anem fins a Montlleó, on destaco l'església romànica de Santa Maria, amb un campanar desproporcionat per la seva grandària i les runes del castell a la part alta del poble en molt mal estat.

La descoberta d'avui ens presenta notables contrastos, per una banda l'habitual Segarra acollidora i verda que tant ens agrada, i per l'altra, Mas Claret que ens recorda fets de trista memòria, on s'ajunten la reconciliació i la història que ens ordena que mai tornin a passar fets d'aquesta naturalesa, ens ordena que mai ningú hagi de donar tant per defensar el que és i el que representa. 🌿

Mas Claret, antiga residència dels Claretians.

Túnel arbrat a Mas Claret.

la
cui-
na

La Secció de Gastronomia del Centre Cultural us proposa per aquests mesos una nova recepta boníssima i molt fàcil de preparar. Us animem a provar-la i esperem que us agradi molt i la repetiu en diverses ocasions.

Les persones interessades a participar en les activitats que organitza la secció gastronòmica, cal que es posin en contacte amb Pep Vall, al telèfon 973 310 150.

Roast beef

Recepta de:
Montserrat Florenza

Preparació:

Deixar macerar la vedella durant 24 hores amb: el suc de 1/2 llimona, 1 got de vi blanc sec, 1/2 got d'oli d'oliva, sal, pebre, un porro / pastanaga trinxats i herbes seques aromàtiques.

Posar el tall de vedella en una safata de forn untada amb llard o mantega i també la carn. Deixar-ho coure al forn (mitjà) durant uns quaranta minuts.

Després afegir la salsa de maceració i deixar-ho coure uns 15 minuts més.

Es serveix tallat ben prim, acompanyat de puré de patates, bolets, etc.

El suc de la cocció, colat, es serveix també a part. ☺

Ingredients:

- 1 tall de vedella (culata)
- 1/2 llimona
- 1 got de vi blanc sec
- 1/2 got d'oli d'oliva
- Sal
- Pebre
- 1 porro
- 1 pastanaga
- Herbes seques aromàtiques

Preparació: 1 h
Cocció: forn
Dificultat: mitja

agenda del centre cultural

Diumenge 21 de maig
Sortides a l'entorn.
Ivorra i rodalies

Diumenge 18 de juny
Sortides a l'entorn.
Canal-Séquia històric de Manresa

Dies 1 i 2 de juliol
Excursió a la Matarranya
Cal apuntar-se prèviament a Cistelleria Grau

Juliol
Maridatge Cultura-Natura,
Sol i Lluna
A Sant Eloi
(posta de sol i sortida de la lluna)

Agost
Festa d'Estiu del Centre Cultural
Als jardins de l'Ateneu

m memòria històrica del Centre Cultural (V)

Text i fotografies: Josep Maria Martí Carnicer

Festa commemorativa del segon aniversari del Centre Cultural

Avui les notícies del Centre Comarcal de Cultura es vesteixen de gala, per fer referència a la brillant festa del II Aniversari de la fundació del mateix.

L'acte oficial va tenir lloc a les vuit de la tarda, a la sala d'actes del Centre, amb la reunió de la Junta Executiva, els membres del Patronat i el públic que omplia per complert l'espaiosa sala. En el seu transcurs es va llegir l'Acta de la Sessió anterior i la lectura de la Memòria d'Activitats, pel Secretari General senyor Josep Saurina Perelló; a continuació diferents membres de Junta van informar sobre la marxa de la seva secció corresponent amb el següent ordre: Senyor Pere Roig, sobre les activitats del grup excursionista O ARA O MAI, senyor Josep Vall, sobre la creació d'un Cine-Club; senyor Josep M Castro sobre la divulgació a la premsa i ràdio; senyor Segarra Malla, sobre l'Arxiu Històric, i el senyor Joan Tous Sanabra va acabar amb una detallada exposició sobre la situació actual del Museu.

A continuació es va procedir a l'entrega del títol acreditatiu de Membre del Patronat al Pare Calasanz Balagué, Rector del Col·legi de la Mercè i d'una sèrie de títols de Col·laboradors a amics que s'han distingit per la seva constant col·laboració amb el Centre, destacant els conferencians del Cercle dels dijous i participants en les reunions d'Estudis Comarcals de Tornabous i Anglesola.

Tot seguit va prendre la paraula el president de la junta, el senyor Ramon Novell i Andreu, que va exposar de manera clara el balanç general del que s'ha aconseguit fins l'actualitat i els projectes per al futur. En aquest ordre de coses, es va referir a la Creació d'un Premi Literari "Ciutat de Tàrrrega", i a un premi de Pintura que portarà el nom de "Premi Magda Felip de Robinat", en memòria de la malaguanyada senyora que tant es distingi per la seva protecció al món de l'Art i de la Cultura.

També va destacar que més important que les realitzacions pràctiques aconseguides, és el contacte ferm que s'ha establert amb el magnífic grup d'amics de la ciutat i comarca que tant ens impulsen amb la seva presència i col·laboració.

Finalment, clausurà l'acte el senyor Delfi Robinat, que el presidia, amb unes expressives paraules agraint tota la il·lusió i el constant esforç desplegat pels membres de la junta i demés col·laboradors,

Per festejar el segon aniversari del Centre Comarcal de Cultura no va faltar el pastís amb dues espelmes.

prometent tota la seva ajuda personal i oficial en la consecució de tots els objectius proposats, sobre tot ressaltant a una digna preparació de la magna 16a Assemblea d'Estudiosos de Catalunya, que es celebrarà a la nostra ciutat el proper setembre de 1972 i també a les obres d'ampliació i arranjamant de les futures dependències del Centre, obres que s'iniciaran properament. Va acabar amb un emocionat agraïment per les paraules dedicades en memòria del traspàs de la seva esposa.

Grans aplaudiments van tancar les intervencions de tots els qui feren ús de la paraula al llarg d'aquest acte confirmant d'aquesta manera la confiança i satisfacció que sentia el nombrós públic assistent.

La segona part de la festa, ja de caire popular, va tenir lloc en forma d'un sopar

de germanor celebrat a l'Ateneu.

El menú, molt típic de les nostres terres, en un ambient de franca amistat i bon humor, que es posà de manifest en successives intervencions espontànies durant la sobretaula, entre les que van destacar les pronunciades per alguns amics de la comarca. També, durant el sobretaula, es va portar a terme un sorteig entre tots els assistents d'un llibre, un disc i un quadre, aquest donat per Castro-Llorens i que forma part de la seva última Exposició a la Mútua i que va correspondre a l'amic del Centre, senyor Pau Manonelles. El moment culminant d'aquest sopar fou quan va aparèixer un monumental pastís d'aniversari on hi lluien dues prometedores espelmes que van apagar, entre crits i aplaudiments el senyor alcalde, Delfi Robinat i el senyor President, senyor Ramon Novell.

U gran pastís amb aquest rètol " Centre Comarcal de Cultura. Felix II Aniversari". Amb un quadre de xocolata negra i amb lletres blanques, diu així: "14 desembre - 1971 -". Pastís aguantat fortament per Antònia Casanelles, Montserrat Garriga i Antònia Ribalta de Grau. 🍷

Tiquets de la família Martí - Carnicer per a la vetllada del segon aniversari del centre.

El president del Centre Comarcal de Cultura, Ramon Novell i l'alcalde, Delfi Robinat, apagant les espelmes commemoratives de l'aniversari.

CENTRE CULTURAL TÀRREGA

www.culturaltarrega.org

TÀRREGA

Visiteu la nostra web

Voleu ser socis del Centre Cultural ?

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms				Soci:	
Domicili		Població		C.P.	
Província		Telèfons			
DNI		E-mail			

Número de compte: Banc o Caixa

IBAN: Ent: Suc: DC: Número de compte:

La quota serà de 20 € · Sereu atesos amb un correu de conformitat · Gràcies per la vostra subscripció.